

GRUP DE RECERCA EN EDUCACI3N DE MENORCA

PER UN PERI3NDE ESSENCIAL DE FORMACI3N DEL PROFESSORAT

**Pilar Benejam, Pere Alzina,
Anselm Barber i Nel Marti**

Grup de Recerca en Educaci3n de Menorca

La formaci3n del professorat resultar3 clau durant els pr3xims anys, si realment volem fer front als canvis metodol3gics i a la incorporaci3n de nou professorat funcionari a trav3s d'un proc3s d'estabilitzaci3n.

◆ AN3LISI

El context general, per3 tamb3 l'excepcional, dels anys presents de l'educaci3n formal ens porta a fer la proposta que seguir3 m3s avall.

Experi3ncies passades demostren que en conjuntures com aquestes, les condicions dels professionals acaben convertint-se en determinants per a futures d3cades, en positiu o en negatiu.

L'educaci3n enfronta en aquest moment dificultats afegides que no analitzarem aqu3 i que s3n objecte d'un consens prou ample. A aquestes dificultats, se n'hi afegiran en el futur de noves des de l'3mbit social i dels entorns de proced3ncia de l'alumnat. Per3 a m3s a m3s, ara 3s un moment hist3ric de canvis en les metodologies i les exig3ncies normatives. Aix3 mateix, i de manera molt concreta i excepcional, hi trobam com un fet rellevant la incorporaci3n de molt professorat a trav3s de l'anomenat «proc3s d'estabilitzaci3n».

La instituci3n educativa no pot controlar les variables de la proced3ncia social ni de l'entorn cultural de l'alumnat. Els canvis metodol3gics i normatius ja s3n d'implantaci3n obligada. Per tant, el factor des del qual es pot actuar de forma m3s efica3 per aconseguir l'3xit 3s: la capacitat del professorat per aconseguir resultats exitosos en aquesta conjuntura excepcional.

Els estudis comparats demostren que quan la formaci3n i l'experi3ncia del professorat s3n bones, l'educaci3n es veu sense cap dubte millorada. Resta pendent des de fa d3cades un canvi substancial en les universitats respecte de la formaci3n del professorat, la qual cosa t3 conseq3ncies en el present dels centres. Els canvis necessaris en la formaci3n universitària evitarien ben segur una part dels problemes.

A la Conselleria d'Educaci3n li consten els efectes derivats de la idoneitat o no del professorat, i de la repercussió que a3d t3 sobre l'atenci3n educativa de l'alumnat. En canvi la Conselleria no t3 un mecanisme que funcioni respecte de les situacions de poca adequaci3n de professorat amb places assignades. La majoria d'aquests casos s'acaben convertint en problemes que han de ser compensats per la resta del professorat o amb la resignaci3n de l'alumnat i les fam3lies.

Durant anys, una part dels llocs de treball en educaci3n han estat assignats a interins que, ara, a trav3s del proc3s d'estabilitzaci3n que substitueix el concurs oposici3n, podran adquirir la categoria de funcionaris definitius. En aquest sentit, cal dir que, amb m3s o menys encert, el concurs oposici3n era, i 3s, una garantia m3nima (tot i no ser el m3s adequat) de la preparaci3n dels candidats a

El factor des del qual es pot actuar de forma efica3 per aconseguir l'3xit 3s: la capacitat del professorat per aconseguir resultats exitosos en aquesta conjuntura excepcional

mestre o professorat. A m3s a m3s, el subsegüent període de pr3ctiques encara hi afegia m3s possibilitats d'assegurar la idoneitat dels seleccionats. La major part d'aquestes garanties queden suplantades amb aquest proc3s d'estabilitzaci3n.

En definitiva en el context present se sumen quatre circumst3ncies molt significatives:

- 1a. Les dificultats derivades dels entorns socioculturals
- 2a. Els canvis metodol3gics i normatius.
- 3a. Les mancances en l'adequaci3n de la formaci3n universitària, inicial i permanent, del professorat.
- 4a. I l'acc3s de molts professionals per la via del proc3s d'estabilitzaci3n, sense garanties suficients.

La suma d'aquestes circumst3ncies pot crear un efecte negatiu, poc convenient i no previst, en un període ja de per si complicat en l'educaci3n formal.

Per tot a3d, consideram que el moment actual 3s transcendental i exigeix compensar el descrit abans amb un programa d'ajuda a la idoneitat del professorat, que passam a esbossar en els seus punts bàsics.

◆ PROPOSTA

Demanam a la Conselleria un programa específic perquè els centres comptin amb recursos especials i suficients per poder garantir les condicions pedag3giques i did3ctiques del professorat, que inclogui:

1. FORMACI3N

- Pla especial de formaci3n en el marc de l'autonomia dels centres, dotat econ3micament.

Demanam a la Conselleria un programa perquè els centres comptin amb recursos suficients per poder garantir les condicions pedag3giques i did3ctiques del professorat

2. INSPECCI3N

- Dedicaci3n suficient del cos d'inspectors per fomentar i controlar l'3xit d'aquests programes.

3. DOTACI3N

- Dotaci3n hor3ria per assegurar la bona marxa del programa. Durant un temps les hores dels centres, a m3s de ser per a les classes, han de ser tamb3 per a formaci3n del professorat: per als responsables del programa en els centres; per al professorat tutor de les pr3ctiques; per difondre i generalitzar els resultats; entre d'altres.

- Dotaci3n de professorat que permeti compensar les dedicacions hor3ries anteriors.

4. PR3CTIQUES

- Dos cursos de pr3ctiques avaluables a tot el personal nou nomenat funcionari.

- Pr3ctiques informades pel departament educatiu corresponent, l'equip directiu, i inspecci3n.

- Aprovaci3n del període de pr3ctiques en consell escolar del centre amb la pres3ncia dels autors dels informes, per tal que la decisi3n sigui tamb3 compartida per la resta de representants de la comunitat educativa del centre.

5. COMISSI3N ESPECÍFICA

Una comissi3n específica de la Conselleria d'Educaci3n en l'3mbit de cada illa perquè promogui aquest pla, en garanteixi els resultats i pugui proposar de prorrogar aquestes mesures els cursos necessaris segons les necessitats i els resultats de cada centre.

TRIBUNA

LA CIUDAD MALTRATADA

**Maria de la Pau
Janer**
Esctrora

Palma es una ciudad pintarrajeada. No es una se3ora elegante, que se viste con clase y se maquilla discretamente. El rostro de la ciudad es la cara de alguien que ha sufrido los estragos de un abuso: una chica que llora con el r3mel corrido, el pintalabios que se confunde con los morados de la boca. Palma tambi3n sufre abusos que tendr3an que enfurecer a quienes la amamos.

Me gustaba recorrer Palma. Sus calles y plazas, sus rincones con encanto. Sin embargo, el paisaje urbano ha sufrido el saqueo de la fealdad y el odio.

Palma est3 llena de grafitis horribles, que afean las fachadas, los muros, los monumentos. Alguien sufre la fiebre de los graffitis, en esta ciudad adornada con las luces navide3as.

El edificio del antiguo Hostal Terminus, en la plaza de Espa3a, se ha convertido en un lugar cubierto de pintadas hechas sin ton ni son, carentes por completo de gracia. Son la ant3tesis del arte, lo contrario de la armon3a. Los antiguos conventos de monjas, que hay en el casco antiguo

Los ciudadanos somos v3ctimas de los que se apropian de un espacio p3blico que nos pertenece a todos

o en las Ramblas, tienen los muros llenos de dibujos que no son dibujos, palabras que no son palabras.

Me duele ese ataque al patrimonio cultural de nuestra ciudad. Tamb3n me indigna ver tantas paredes y fachadas destrozadas por el mal gusto.

Nadie que ame a una ciudad va a bombardearla con colores y formas que hieren la vista. Nadie que la respete quiere su decadencia. Los ciudadanos somos v3ctimas de los que se apropian de un espacio p3blico que nos pertenece a todos. Quiz3s habr3a que montar brigadas que vigilasen las noches de la ciudad. Puede que hubiese que multar severamente a estos ladrones de nuestro patrimonio cultural, que actúan siempre con nocturnidad y alevos3a.

Me gustar3a tener un spray m3gico para borrar inscripciones, dibujos. Ser3a fant3stico poder limpiar los muros de Palma. Rescatar los edificios, las calles. Y, despu3s, imaginar que Banksy hace una de sus apariciones misteriosas para regalar uno de sus maravillosos grafitis a la ciudad maltratada.